20 gr. | 20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II. | Nr. 142.

Kraków, sobota 22 czerwca 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnoszeniem do domu 5 Zł.

Rząd francuski wyznaczył pełnomocników dla pertraktacyj w sprawie zawieszenia broni

Francja proponuje Włochom zawieszenie broni.

Berlin, 20 czerwca. Rząd francuski wyznaczył obecnie pełnomocników dla pertraktacyj w sprawie zawieszenia broni i podał ich nazwiska rządowi niemieckiemu do wiadomości. Pełnomocnikami tymi są: generał Huntziger, ambasador Noel, wiceadmirał Leluk i generał lotnictwa Bergeret.

Skutkiem złego połączenia telegraficznego poprzez Hiszpanję wiadomość, podana przez rząd francuski, dotarła do rządu Rzeszy dopiero w dn. 20 czerwca o godz. 1 nad ranem. Wiadomość ta mogła być zakomunikowana Führerowi skutkiem powyższego dopiero o godz. 4 rano.

W związku z powyższem naczelna komenda armji niemieckiej niezwłocznie wydała odpowiednie zarządzenia, związane z przyjęciem francuskiej delegacji, przybywającej na pertraktacje w sprawie zawieszenia broni.

Rzym, 21 czerwca. Jak ogłoszono urzędowo, we czwartek rząd francuski zwrócił się za pośrednictwem rządu hiszpańskiego do rządu włoskiego z propozycją zawieszenia broni.

Urzędowy komunikat włoski w tej sprawie brzmi następująco:

Rząd francuski zwrócił się dzisiaj przedpołudniem za pośrednictwem rządu hiszpańskiego do rządu włoskiego, proponując nawiązanie pertraktacyj w sprawie zawieszenia broni. Rząd włoski odpowiedział na tej samej drodze w tej samej formie, jak rząd Rzeszy, to znaczy, że oczekuje podania nazwisk pełnomocników francuskich, dla których następnie zostanie ustalone miejsce i data spotkania.

Zdobycie francuskiego portu wojennego Brest.

W dniu 19 czerwca wzięto do niewoli ponad 200.000 jeńców. — Zbombardowanie angielskiego ośrodka zbrojeniowego. — Epinal, Toul i Luneville w rękach niemieckich. — Nowe sukcesy na morzu.

Główna Kwatera Wedza, 21 czerwca. — Naczelna komenda armji niemieckiej donosi:

W Bretanji został zdobyty francuski port wojenny Brest.

W Normandji wojska niemieckie dotarły do dolnego biegu Loary od Nantes do Tours, przekraczając na kilku miejscach Loarę. W łuku średniej Loary pościg za nieprzyjacielem poprzez odcinek Cher i Bourges postępuje naprzód.

Na południe od Loary oddziały floty powietrznej stale atakują cofającego się przeciwnika i jego drogi odwrotowe. Tam, gdzie tworzyły się gniazda oporu, tam flota powietrzna popierała posuwanie się wojska lądowego.

W północnej Lotaryngji resztki pobitej armji francuskiej wschodniej, poza temi, które zostały już wzięte do niewoli, są coraz ciaśniej zamykane w dorzeczu Mozeli między Epinal a Toul, jak również w środkowej i górnej części Wogezów

Epinal, Toul i Luneville znajdują się w rękach niemieckich.

Na Linji Maginota po obydwu stronach Diedenhofen walka trwa dalej. Na zachód od Weissenburga Linja Maginota została ponownie przełamana. Oddziały lotnictwa zniszczyły większą część fortyfikacyj przez celne trafienia. Miasto Strassburg zostało zdobyte od południa i wschodu. Na katedrze strassburskiej powiewa wojenna flaga Rzeszy. W Bramie Burgundzkiej nawiązano połączenie między posuwającemi się z Belfortu wojskami a oddziałami zdążającemi od górnego Renu. Liczba jeńców wziętych do niewoli jedynie w dn. 19 czerwca przekracza 200.000. Między nimi znajduje się głównodowodzący 10 armji francuskiej gen Altmayer z szefem swego sztabu.

Flota powietrzna rozpoczęła za nocne naloty akcję odwetową przeciwko Anglji.

W nocy z 19 na 20 czerwca niemieckie oddziały lotnicze obrzuciły ciężkiemi bombami

ważny brytyjski ośrodek zbrojeniowy w Billingham.

Olbrzymie pożary wskazywały już z 50 km. odległości drogę dalszym oddziałom lotniczym. Ponadto podpalone składy nafty w Hull.

Dwie niemieckie łodzie pościgowe zniszczyły na zachód od Dungsness, w pobliżu angielskiego wybrzeża Kanału parowiec pojemności 4000 ton. Jedna z niemieckich łodzi podwodnych zatopiła nieprzyjacielski okręt-cysternę pojemności 8.000 ton. Jednej z dalszych łodzi podwodnych udało się odstrzelić z nieprzyjacielskiego konwoju trzy okręty.

Łączne straty przeciwnika w powietrzu wynosiły w dniu 19 czerwca 21 samolotów. Sześć samolotów niemieckich zaginęło. Szybkie zdobycie silnej twierdzy Verdun z jej najnowocześniejsj wyposażonemi fortami, które miało miejsce w dniu 15 czerwca, zawdzięcza się zdecydowanej inicjatywie wielu dowódców. Szczególnie odznaczyli się przytem: porucznicy Stein i von Witzendorf oraz sierżant Samel, wszyscy z jednego z pułków piechoty, dalej porucznik Roennecke i podoficer Claus z oddziału strzelców pancernych.

Podczas przedzierania się przez Linję Maginota, jak również przy szybkiem otaczaniu nieprzyjaciela w Alzacji i Lotaryngji oraz w Burgundji odznaczyły się przedewszystkiem oddziały dowodzone przez generała-porucznika Ritter von Greima i generała-majora von Richthofena, jak również bojowa grupa lotnicza, pozostająca pod dowództwem kapitana Steinera. (p.).

Ambasador Nosi, pełnomocnik Francji w sprawie rokowań o zawieszenie broni z Niemcami.

Zbombardowanie urządzeń portowych w Bristolu i Southampton oraz portów francuskich.

Berlin, 21 czerwca. Jak dodatkowo donoszą, w ciągu nocy oddziały niemieckiej floty powietrznej zbombardowały zakłady przemysłowe w okolicach Bristol i Southampton oraz urządzenia portowe, jak również zakłady przemysłu lotniczego. Na wielu miejscach wybuchły pożary, a silne eksplozje przerwały ciszę nocną.

Obrzucono bombami również urządzenia portowe w Lorient, La Rochelle, Bordeaux i St. Nazaires. Widoczne zdaleka pożary wskazywały drogę niemieckim samolotom. Jeden krążownik i liczne okręty handlowe łącznej pojemności ok 23.000 ton zostały trafione bombami i częściowo poważnie uszkodzone.

Badenweiler w rękach niemieckich.

— Główna Kwatera Wodza, 21 czerwca. Naczelna Komenda armji niemieckiej komunikuje:

We czwartek w południe wojska niemieckie wkroczyły do miejscowości Badenweiler.

Powstanie na Korsyce.

(::) Genewa, 21 czerwca. Według krążących pogłosek na Korsyce miało wybuchnąć powstanie. W niektórych miejscowościach miały się wywiązać ostre starcia między ludnością cywilną a oddziałami garnizonów francuskich.

Wojska angielskie ściągnięto z granicy Libji.

(::) Rzym, 21 czerwca. Londyńska służba informacyjna donosi z Kairo, że egipskie wojska miały zostać wycofane z granicy libijskiej.

Wojska te chwilowo mają pozostać wewnątrz kraju i nie będą brały udziału w akcji wojennej na froncie.

Reynaud opuszcza Francję.

Sztokholm, 21 czerwca. B. premjer francuski Reynaud opuścił na amerykańskim samolocie transatlantyckim Lizbonę udając się w niewiadomym kierunku.

Zwyżka kursu marki niemieckiej.

Budapeszt, 21 czerwca. Dzienniki budapeszteńskie donoszą o znacznej zwyżce kursu marki na rozmaitych rynkach zagranicznych.

„Magyarorszag" zamieszcza na czele swego wydania środowego wiadomość o trzydziestoprocentowej zwyżce kursu marki w clearingu i określa ten fakt jako sensację w życiu gospodarczem.

Gen. Huntziger, pełnomocnik Francji w sprawie rokowań o zawieszenie broni z Niemcami.

Kwiaty na ruinach.

Kraków, 21 czerwca.

Nieraz zastanawiamy się nad znaczeniem społecznem wojny i nad jej skutkami w mentalności ludzkiej. Przedewszystkiem uderza nas strona czysto ekonomiczna: oglądając zdjęcia z frontu, na których widnieją tysiące rozwalonych domów, dymiące jeszcze zgliszcza, gdy dowiadujemy się, że podczas kampanji holenderskiej i belgijskiej wysadzono w powietrze tyle i tyle mostów, otworzono tamy i zalano duże połacie kraju wodą, wtedy automatycznie nieomal **obliczamy te straty** i staramy się zdać sobie sprawę z kosztów, jakie wypłyną z tej wojny.

Ale nie są to jedyne straty, jakie tutaj decydują. Żaden zniszczony most, choćby największy, żaden dom mieszkalny, choćby obejmował dziesiątki mieszkań, **nie stanowi takiej wartości kulturalnej, jak jeden wspaniały obraz pendzla wielkiego mistrza.** Każda rzecz w życiu posiada poprostu **swój ciężar gatunkowy:** zarówno rzecz martwa jak też istota żywa. Ten ciężar gatunkowy nie jest tylko synonimem wartości finansowej, czy gospodarczej, nie jest też wykładnikiem użytkowności, lecz wkracza w dziedzinę, która zawiera w sobie **ożywcze soki dla każdego człowieka.** Trudno oczywiście przeprowadzić jakieś wartościowanie co do tych ciężarów gatunkowych; nie można powiedzieć, że jeden obraz Rubensa czy Dürera wart jest tyle co dziesięć kg. złota, lub też sto kilo miedzi, lub wkońcu co komfortowa willa z ogrodem w pięknej dzielnicy miasta. Nie da się to choćby z tego powodu, że z pewnych wartości mogą korzystać tylko ludzie odpowiednio przygotowani i mający w sobie już wyrobione uprzednio warunki. To też dla jednego Rubens będzie bez znaczenia i będzie poprostu zakrywał 40 cm. kw. powierzchni na ścianie, dla drugiego zaś będzie **źródłem najwyższych wzruszeń,** będzie nauczycielem i budźcem do różnych czynów, przynoszących korzyść nietylko jemu samemu, lecz całemu otoczeniu.

Niestety wojna nie bierze pod uwagę, a częściowo nie może nawet brać pod uwagę tego ciężaru gatunkowego rzeczy, jak nie czyni tego również samo życie. Bardzo często zdarza się **paradoksalna sytuacja w czasach pokojowych,** że człowiek o ciężarze gatunkowym 10 X traktowany jest na równi z człowiekiem o wartości 1 X, i dopiero po długim czasie dochodzą ludzie do przekonania, że **wszystko to polegało na omyłce i na braku zrozumienia.**

Nie ulega wątpliwości, że współczesna wojna mimo najlepszej nawet woli kierownictwa armij walczących powoduje szkody w dziedzinie kultury i sztuki, że tysiące dzieł zbudowanych przez wiele generacyj, będących wypływem genjalnego natchnienia, legną w gruzach.

Wobec tych rozważań bezwątpienia pesymistycznych łatwo wpaść w zniechęcenie i postawić sobie pytanie: do czego właściwie dąży człowiek, jeżeli chwilowa bądź co bądź złość, chwilowe zapamiętanie się wojenne każe mu niszczyć lub pozwalać na zniszczenie rzeczy, które kochał jeszcze niedawno temu, i **na które złożyła się jego wałsna długa praca?** A dalsze pytanie będzie brzmiało: czy wobec niszczących wojen ma jakikolwiek sens tworzenie pięknych rzeczy, które i tak prędzej, czy później staną się ofiarą błądzącego granatu? Gdy się wspomni, jakże krwawą i jakże **bezlitosną wojnę domową w Hiszpanji,** w której rozsypały się w gruzy najwspanialsze zabytki architektoniczne, w której wyleciały w powietrze muzea, mieszczące obrazy Murillów i Goyów, to rzeczywiście pytania takie nabierają niepokojącego charakteru i stają się jakimś koszmarem.

Odpowiedź na te wszystkie zagadnienia jest również **skomplikowana, jak również całokształt spraw życiowych,** nie dochodzących do skutku na jednej małej dróżce, lecz powstających **ze zbiegu niezliczonych drobniejszych okliczności i przypadków.**

Wyobraźmy sobie, że istnieje **państwo, które od tysiąca lat nie widziało u siebie wojny** i w którem wszystko, co kto kiedykolwiek stworzył w zakresie sztuki zostało przechowane z pietyzmem w muzeach, w zbiorach prywatnych, w kościołach itd. Kraj taki byłby właściwie rodzajem wielkiego muzeum lub przypominałby mały japoński ogródek, w którym ścieżki wygracowane są z niezwykłą starannością a małe mostki z porcelany i pawilony kolorowe przypominają ogródek dla lalek. Jest to wszystko wspaniałe i czarujące. **Nie sztuczne i dosyć nieżywotne.** W kraju takim **odpadłyby w wysokim stopniu pewne życiowe konflikty,** których źródła szukać należy w gwałtownych wstrząsach społecznych i wojnach, a których nie brak we wszystkich krajach świata.

Ten spokój zupełny byłby powodem niezwykle powolnego rozwijania się różnych ideologij, gdyż ludzie tkwiliby ciągle w formach uświęconych od wieków i **nie rozumieli nowych haseł.** Nie chodzi o samą nowość, która może być zła, chodzi tylko o to, że **jest to zmianą zmuszającą ludzi do pewnej gimnastyki umysłowej,** nie pozwalającej na odrętwienie. Uważam, że wszystkie baśniowe państwa przysłowiowo „płynące mlekiem i miodem", w których panuje dobrotliwy król o siwej brodzie, mający piękną córkę, uosobienie mądrości i uroku, powinny rzeczywiście figurować tylko w bajkach, gdyż **przeniesione na ziemię stałyby się albo siedliskiem nudy, albo zupełnego odrętwienia duchowego mieszkańców.**

Życie jednostki i narodów pełne jest sprzeczności logicznych, które jednak, oglądane z dalekiej perspektywy, uzupełniają się i warunkują **jedne przez drugie.** Tylko ból i nieszczęście wyzwala w człowieku **siłę i wytrwałość, szczęście i powodzenie,** będące dodatnimi epizodami same w sobie, kontynuowane w nieskończoność maleją, gdyż traci się porównanie ich z innymi stanami i przez to zaczyna lekceważyć ich wartość. A wkońcu wrodzona jest człowiekowi chęć konserwwania tego, co zdobył czy stworzył, z drugiej zaś strony **dąży ciągle do nowości.**

Skutkiem tych i wielu innych przeciwności jest to, co możemy, zwłaszcza w wojnie, obserwować codziennie: **niszczenie rzeczy przeszłych w imię rzeczy przyszłych.** Nie będziemy oczywiście usprawiedliwiali tych fenomenów bieżącego życia, gdyż same w sobie są one straszne. Możemy natomiast powiedzieć bez przesady, że muszą, niestety, ginąć wartości dnia wczorajszego, **aby stworzyć miejsce dla dzieł jutra,** i że w sumie bolesne te przemiany przypominające śmierć i narodziny człowieka są **zgodne z jakimś wewnętrznym programem ludzkości,** którego przeprowadzenie jest zawsze bolesne, ale który od samego początku świata reguluje jej postępowanie. Nie chodzi więc o ich usprawiedliwienie, ale o ich zrozumienie.

Ciągłe krążenie sił w w świecie i ciągłe przemiany ich powoduje, że nawet na gruzach znowu, po wielu latach, po wielu wysiłkach następnych generacyj, zakwitną kwiaty, łączące w sobie wartości poprzednio zniszczone i wartości nowe, powstałe przez to zniszczenie.

Xerez.

Skuteczne naloty Włochów

na bazy lotnicze i morskie.

Zatopiono francuski kontrtorpedowiec.

Rzym, 21 czerwca. **Włoski komunikat wojenny z czwartku brzmi następująco:**

Naczelna komenda armji włoskiej donosi:

Na Moszu Śródziemnem zbombardowano i ostrzelano ogniem karabinów maszynowych liczne bazy marynarki i lotnictwa w Bizercie, Ghisonaccia, Borgo, Ajaccio, Campo del Oro, Calvi, Bonifacio, Porto-Vecchio Wyrządzone szkody są bardzo znaczne. Wszystkie samoloty wołskie powróciły bez strat.

Jedna z włoskich łodzi podwodnych storpedowała i zatopiła francuski kentrtorpedowiec.

W Afryce północnej kontynuowane są operacje na granicy Cyrenajki przy wydatnej współakcji lotnictwa, które zniszczyło liczne nieprzyjacielskie czołgi. Jeden brytyjski samolot został zestrzelony w walce powietrznej. Dwa włoskie samoloty myśliwskie nie powróciły do swych baz.

We włoskiej Afryce wschodniej zbombardowane zostały nieprzyjacielskie bazy w Adenie, Zeila, Port Sudan i inne bazy w Sudanie i Kenya, na których podpalono urządzenia i zniszczono samoloty na ziemi. Jeden z włoskich samolotów nie powrócił.

Nieprzyjaciel przeprowadził naloty na Ligurję i Sardynję, nie wyrządzając jednak zasługujących na uwagę szkód.

Moskwa a rozwój wypadków

na Zachodzie.

Moskwa, 21 czerwca. **Rosyjsko-sowiecka opinja publiczna, prasa i radjo śledzą w wielkiem napięciu rozwój wojskowej i politycznej sytuacji na Zachodzie.**

Jak twierdzi w omówieniu sytuacji wojskowej moskiewska „Prawda" pościg za małemi grupkami rozbitej armji francuskiej trwa nieprzerwanie od 10 dni. Dotychczas **nie udało się Francuzom na żadnem miejscu oderwać się od pościgu nieprzyjaciela i prawdopodobnie nie uda się im czegoś podobnego dokonać. Sytuacja wojsk francuskich jest beznadziejna.** Pozatem stwierdza dziennik moskiewski, że Francja nie może oczekiwać pomocy ze strony swego angielskiego sojusznika. — Z oświadczenia Churchilla wynika to zupełnie jasno, przyczem na tej drodze została potwierdzona beznadziejność sytuacji armji francuskiej.

„Prawda" wylicza następnie **sukcesy armji niemieckiej,** mianowicie załamanie się linji Maginota, obsadzenie Cherbourga i Rennes, przedarcie się przez Loarę na szerokim froncie między Orleanem a Nevers, obsadzenie Le Creuzot, szybki marsz w kierunku na Lyon i przedarcie się do granicy szwajcarskiej. Pismo dochodzi do wniosku, że nietylko armja francuska została rozbita, ale **także wszystkie ośrodki przemysłowe kraju zostały stracone, przez co dalsze prowadzenie wojny zostało uniemożliwione.** Obecnie Francja stoi przed załamaniem się całej obrony wojskowej kraju. Jeszcze jeden sojusznik Anglji został powalony na ziemię i obecnie Anglja stoi osamotniona wobec Niemiec i Włoch.

W dzienniku „Krasnaja Zwiezda" pułkownik Popow dochodzi w krótkiem omówieniu sytuacji wojskowej we Francji do podobnych wniosków. Dalszy rozwój wypadków we Francji, zdaniem tego obserwatora, będzie postępował odpowiednio do powyższej sytuacji.

Zarządzenia ochronne w Anglji.

Sztokholm, 21 czerwca. **„Svenska Dagbladet" donosi z Londynu, że wśród ludności angielskiej rozdzielone broszurę informacyjną w sprawie zasad obrony na wypadek najazdu wojsk przez morze względnie wylądowania oddziałów lotniczych.**

Przedewszystkiem wskazuje się na to, że nie należy uciekać, o ile nie została zarządzona ewakuacja. Potem doradza się ludności, aby nie wierzyła pogłoskom i nie rozgłaszała ich. W trzecim punkcie czytamy, iż należy donosić o wszystkich podejrzanych wypadkach najbliższemu posterunkowi policji względnie wojska. Dalej należy pamiętać o tem, iż oddziały spadochronowe nie mogą skutecznie działać, o ile nie mają zaopatrzenia i nie posiadają środków lokomocji, względnie jeśli nie wiedzą, gdzie się znajdują. Z tego też powodu nie należy dawać podejrzanym osobom środków żywności, nie wolno wypożyczać im rowerów, map itd., należy natomiast unieruchamiać samochody i chronić składy z benzyną.

W piątym punkcie znajduje się polecenie, aby ludność pomagała wojsku na każdym kroku, np. przy budowie zapór na drogach. Tego rodzaju barykad nie należy jednak wznosić z własnej inicjatywy. Wreszcie zaleca się, aby zarządy fabryk i robotnicy organizowali ochronę fabryk na wypadek nagłego napadu.

Dalej poleca się wszystkim posiadaczom broni myśliwskiej, aby oddali do dyspozycji swoje strzelby obronie krajowej, która ma stanowić pierwszą obronę kraju na wypadek ukazania się oddziałów spadochronowych.

Usuwanie szyldów i drogowskazów trwa w dalszym ciągu. Stwierdzono jednak, że na wielu prywatnych szyldach i reklamach świetlnych znajdują się nazwy miejscowości i obecnie czynione są starania, aby i te nazwy usunąć. Dalej postanowiono usunąć ze wszystkich stacyj autobusowych rozkłady jazdy. W przyszłości autobusy otrzymają numery zamiast wywieszek, podających trasę jazdy.

Życie gospodarcze w Norwegji

powraca do normalnego biegu.

Przywrócenie połączeń komunikacyjnych.

(::) **Oslo,** 21 czerwca. **Życie gospodarcze Norwegji zostało już przywrócone do normalnego biegu.**

Z całego kraju nadchodzą doniesienia o podjęciu pełnej pracy przez fabryki i zakłady przemysłowe. I tak norweskie biuro telegraficzne donosi ze Stavanger, że tamtejszy **przemysł konserwowy pracuje pełną parą;** również **fabryka broni w Kongsberg pracuje przy pełnej załodze.**

Warunki komunikacyjne poprawiają się z dnia na dzień. Koleje podjęły normalny ruch we wszystkich kierunkach. Połączenia pocztowe i telefoniczne z północną Norwegją mają być przywrócone w najbliższym czasie.

Król Haakon wywiózł norweskie rezerwy złota z banku państwowego.

(::) **Oslo,** 21 czerwca. Odbywając swą pierwszą podróż inspekcyjną w Norwegji północnej niemiecki komisarz Terboven przybył do Tromsoe, ostatniej siedziby rządu króla Haakona, gdzie miał możność dokonania niezwykłego odkrycia.

Zdenerwowani z powodu wyjazdu króla urzędnicy administracji norweskiej zakomunikowali mu, że król Haakon wyjeżdżając do Anglji zabrał nietylko rezerwy złota norweskiego, ale również podjął kilka miljonów koron norweskich w oddziale banku państwowego w Tromsoe.

Przypomnieć należy również, że król Haakon umożliwił swym angielskim przyjaciołom zabranie poważnej liczby statków handlowych, będących częścią składową północno-norweskiej flotylli okrętów handlowych. Okręty te zostały przewiezione do Anglji.

Niepokój we francuskiem Marokko.

Rzym, 21 czerwca. **Według komunikatu agencji Stefani liczne rodziny angielskie i francuskie opuściły Tanger.**

Z kilku okolic francuskiego Marokka, zwłaszcza zaś z Fezu, doszły wiadomości o wybuchu niepokojów wśród arabskiej ludności, spowodowanych załamaniem się Francji.

Gen. Nogues powrócił natychmiast z Tunisu do francuskieo Marokka. (p.).

Angielscy rekruci ćwiczą w ubraniach cywilnych.

(§§) **Sztokholm,** 21 czerwca. Londyński korespondent „Svenska Dagbladet" informuje swój dziennik, że organizacja oddziałów angielskich zostaje przeprowadzana w tempie przyspieszonem. Mimo braku umundurowania rekruci otrzymali rozkaz udziału w ćwiczeniach w swych ubraniach cywilnych. W związku z tem podnoszą się ostre zarzuty przeciwko b. rządowi z tego powodu, iż dopuścił on do umundurowania kobiecych oddziałów pomocniczych, skutkiem czego daje się odczuwać brak materjałów mundurowych dla żołnierzy.

Oświadczenie prem. Saydama o stanowisku Turcji.

(!!) **Istambuł,** 21 czerwca. **Premjer Ssydam złożył wobec grupy parlamentarnej tureckiej psrtji ludowej wyjaśnienia na temat stanowiska Turcji wobec szybko toczącej się fali wydarzeń w świecie.**

Następnie minister spraw zagranicznych Saracoglu udzielał odpowiedzi na zapytania posłów. Partja przyjęła ponownie do wiadomości kierunek polityki rządowej i w pełni go zatwierdziła.

Poseł Indżedayi wygłosił dwukrotnie w Istambule identycznej treści odczyt publiczny na temat poglądów Turcji na wypadki międzynarodowe. Zasadniczem hasłem Turcji — oświadczył prelegent — jest pokój na zewnątrz i na wewnątrz. Układy z Anglją i Francją nie są skierowane przeciw jakiemukolwiek państwu. Obecne wypadki nie powinny niepokoić Turcji. Naród turecki spodziewa się i oczekuje z całą pewnością, że uda mu się pozostać zdala od wojny; w razie konieczności jest on jednak gotowy do obrony kraju. (p)

Wrogie nastroje społeczeństwa francuskiego przeciwko Anglji.

(::) **Genewa,** 21 czerwca. We Francji mnożą się wypadki nieprzyjaznego, a nawet wrogiego ustosunkowania się do Anglji. W poniedziałek miało dojść w porcie Brest do bójki między Anglikami, udającymi się na okręty, a żołnierzami francuskimi. Francuzi zostali sprowokowani przez Anglików, którzy pod ich adresem kierowali obraźliwe i aroganckie uwagi.

Szwajcarja i uchodźcy.

Zurych, 21 czerwca. Szwajcarska rada związkowa zajęła się na jednem z ostatnich posiedzeń ogólno-politycznem położeniem, jak również sprawą internowania francuskich wojskowych i osób cywilnych, które w wielkiej ilości czekają na wpuszczenie nad granicą szwajcarską w górach Jurajskich.

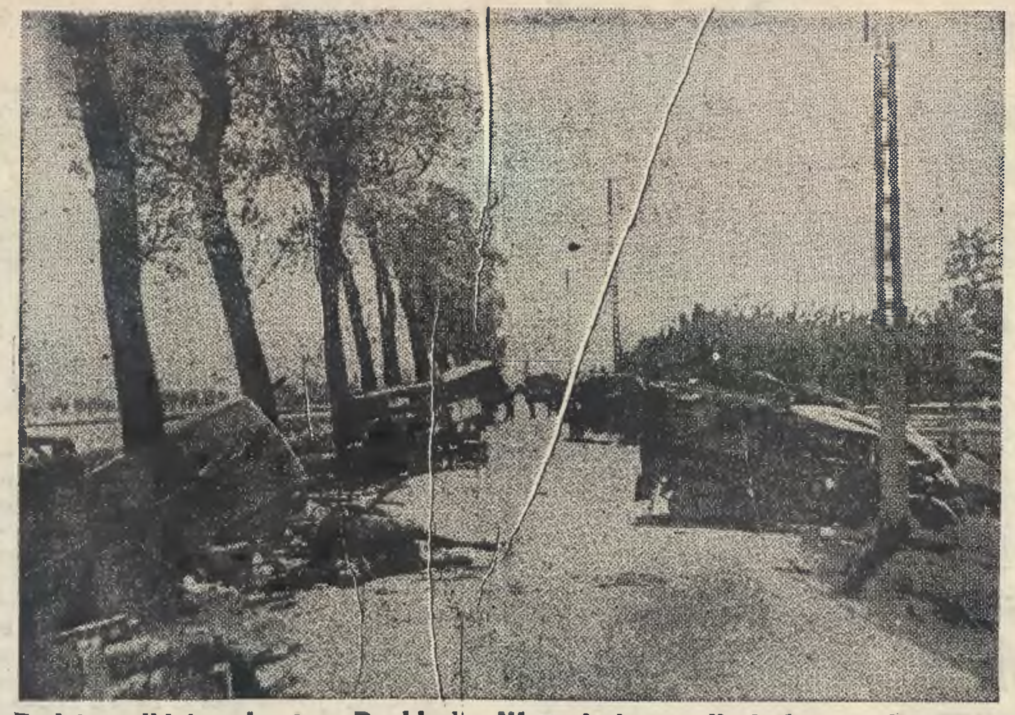
Niemiecko-bułgarski układ kulturalny.

Adolf Hitler odznaczył orderem premjera bułgarskiego Filoffa.

(!!) **Sofia,** 21 czerwca. **We środę premjer bułgarski Filoff, poseł państwa niemieckiego von Richthofen oraz przewodniczący obu delegacyj, nadzwyczajnie upełnomocniony minister Saratoff i niemiecki konsul generalny Noedelke podpisali układ kulturalny i naukowy pomiędzy Niemcami i Bułgarją.**

W związku z podpisaniem układu poseł niemiecki zakomunikował premjerowi bułgarskiemu, że Adolf Hitler odznaczył go wielkim krzyżem Orderu Orła Niemieckiego.

Na drodze odwrotu z pod Dunkierki.

Zacięte walki toczyły się o Dunkierkę. W popłochu rzucił się korpus ekspedycyjny Wielkiej Brytanji do portu, aby przeprawić się do Anglji. — W czasie tych walk miasto Dukierka ogromnie ucierpiało. Nasze zdjęcie na lewo pokazuje nam drogę odwrotu armji koalicyjnej. Po obu stronach leżą zniszczone samochody i wozy kolumny angielskiej, a wśród gruzów leżą trupy zabitych koni. Na prawo widzimy pożar składów benzyny, trafionych pociskami ciężkiej artylerji.

Wojna – fazą światowej rewolucji

Głosy prasy amerykańskiej.

Waszyngton, 21 czerwca. „Niemcy są nowymi panami Europy — porażka Anglji jest jedynie kwestją czasu". To są punkty przewodnie, wokół których prasa amerykańska omawia sytuację światową. W kołach rządowych rozważa się obecnie konieczne zarządzenia, jakie powinny być wydane, aby przystosować się do nowej sytuacji na świecie. Coraz częściej słyszy się **żądania wprowadzenia powszechnego obowiązku służby wojskowej.** Pozatem opinja domaga się **„floty dla obydwóch oceanów"**, to znaczy domaga się, aby rozbudowano równolegle flotę na oceanie Spokojnym i na Atlantyku. Nowe wnioski w sprawie dozbrojenia przewidują dalsze powiększenie tonażu.

Aczkolwiek Amerykanie uznają metody zapobiegawcze swego rządu, to jednak wielu z nich

przeciwstawia się propagandzie interwencjonistów.

Tak np. były dyplomata amerykański i znany pisarz **Lawrence Dannis** zaprotestował na odczycie, wygłoszonym w „Institute of Public Affairs" uniwersytetu w Wirginji przeciwko usiłowaniu dyktowania 135 miljonom Amerykanom, 400 miljonom Niemców, Włochów, Rosjan i Japończyków tego, co mają uczynić. **Amerykanie powini zdać sobie sprawę z tego, że obecna wojna jest fazą rewolucji światowej, fazą, w której ginie kapitalizm.**

Amerykanie, którzy wierzą, że amerykańska demokracja musi się bronić zbrojnie przeciwko państwom autorytatywnym powinni przypomnieć sobie, że **demokracja w ciągu ostatnich dziesięciu lat nie poczyniła żadnych postępów w walce z bezrobociem.** Wendell Wilkie, uznany ostatnio za kandydata partji republikańskiej na stanowisko prezydenta Stanów Zjednoczonych oświadczył, że zdumiewające wyniki Niemców wykazują w porównaniu całkowitą niezdolność mocarstw zachodnich.

Obecny rozwój wypadków w Europie wywiera silny wpływ na **wewnętrzne polityczne prądy w Stanach Zjednoczonych.** Tak więc stwierdzono, że dawny prezydent Stanów Hoover, który posiada wiele doświadczeń w zakresie polityki zagranicznej, **coraz więcej zyskuje na znaczeniu i widokach** w obliczu niejednomyślności partji republikańskiej co do tego, czy na konwencie narodwym partji, który ma się odbyć w najbliższy poniedziałek w Filadelfji, partja republikańska ma wystawić jako kandydata na stanowisko prezydenta Dewey'a, Vandenberga, czy też Wilkie'go.

Jak donosi „United Press" prezydent Roosevelt ma przedłożyć kongresowi wniosek, według którego

ma zostać wprowadzony powszechny obowiązek służby pracy

dla wszystkich młodych obywateli Stanów obojga płci. Projekt ten znajduje się obecnie w opracowaniu.

Służba pracy będzie opierała się na **zasadach wojskowych,** czas służby będzie trwał rok. Jednoroczne wyszkolenie wojskowe przewiduje nietylko służbę frontową, ale także rozciąga się na wszystkie prace, które muszą być wykonane na etapach. Dalej przewiduje się **wyszkolenie techniczne,** przy pomocy którego ma się nadzieję przygotować wystarczającą ilość sił dla utrzymania przemysłu zbrojeniowego w ruchu, tak, aby na wypadek wojny państwo miało zapewnioną dostawę sprzętu. Panuje przekonanie, że podporządkowanie wszystkich Amerykan obowiązkowi służby wojskowej **wywrze dodatni wpływ moralny na cały naród amerykański.**

Zmiany gabinetu w Waszyngtonie

Waszyngton, 21 czerwca. **Tematem rozmów w Ameryce jest mianowanie Williama Franclina Knox'a, (ur. w r. 1874), wydawcę dziennika „Chicago Daily News", który w r. 1936 był kandydatem partji republikańskiej na stanowisko wiceprezydenta Stanów, sekretarzem stanu dla marynarki, oraz mianowanie Henry'ego Levisa Stinsona sekretarzem stanu dla spraw wojny. Tego rodzaju rząd koalicyjny jsst w Stanach Zjednoczonych czmeś zupełnie nowam.**

Zmiany w gabinecie, po ustąpieniu dotychczasowych ministrów Disona i Woodringa, stanowią **urzeczywistnienie planowanego oddawna już zamiaru Roosevelta, który chce utworzyć jednolity front celem kontynuowania swega kursu politycznego.**

Stinson, urodzony w r. 1867, był w latach 1911—1913 ministrem wojny a za czasów prezydentury Hoovera w latach 1929—1933 ministrem spraw zagranicznych. W r. 1930 reprezentował on Amerykę na konferencji flotowej w Londynie a w r. 1932 na konferencji rozbrojeniowej.

Koła republikańskie kategorycznie oświadczają, że mianowanie Knoxa i Stinsona **nie zmienia niczego w ich nastawieniu wobec Roosevelta i jego polityki.**

Rossevelt wystosował do Woodringa pismo z podziękowaniem, w którem oświadcza, że obecny program zbrojeniowy jest **logicznym skutkiem polityki ostatnich lat** i jego przeprowadzenie było od dłuższego czasu brane pod uwagę. Program zbrojeniowy jest jednakże ściśle defenzywnym i nie jest skierowany w zamiarze interwenjowania w sprawach międzynarodowych, które nie dotyczą półkuli zachodniej.

Nominacje Knoxa i Stinsona, które wchodzą w życie z dniem 24 czerwca, będą obecnie przedłożone senatowi, który musi wyrazić na nie zgodę.

Ameryka powiększa flotę.

Waszyngton, 21 czerwca. Przewodniczący wydziału floty parlamentu Vinson ma wkrótce przedłożyć projekt ustawy w sprawie wzmożenia budowy statków wojennych zgodnie z wolą prezydenta Roosevelta. Jak wiadomo uchwalił niedawno temu parlament powiększenie floty wojennej o 11 procent, obecny zaś projekt ustawy przewiduje dalsze powiększenie o 23 procent. Połączone z tem koszta wynosiłyby 1 miljard 200 miljonów dolarów, z czego 80 miljonów musiałoby być przekazanych natychmiast Ministerstwu Floty. — Gdyby projekt ten został wykonany, Ameryka miałaby największą flotę świata, obejmującą 2 miljony ton.

Stany Zjednoczone zakupują dalej zagraniczne srebro.

(::) **Waszyngton,** 21 czerwca. **Senat amerykański 45 głosami przeciw 35 odrzucił wniosek republikańskiego senatora Townsenda, zmierzający do odebrania rządowi Stanów Zjednoczonych upoważnienia do zakupywania zagranicznego srebra.**

Już poprzednio w podobnych okolicznościach senat przyjął identyczną propozycję, jednak izba reprezentantów nie zajęła wobec niej stanowiska. Program zakupu srebra stanowi jedną z zasadniczych podstaw polityki Nowego Planu (New Deal). (p)

Przeciwny mieszaniu się Ameryki do wojny.

(!!) **Nowy Jork, 20 czerwca. Wendel Wilkie prezydent jednego z koncernów elektrycznych i jeden z głównych pretendentów do kandydatury na prezydenta z ramienia republikanów podkreślił w swej pierwszej większej mowie, poświęconej zagadnieniom zagranicznym na zgromadzenin republikańskiem w Brooklynie, z całym naciskiem, że Ameryka pomimo swoich sympatyj dla sprzymierzonych musi trzymać się zdala od wojny europejskiej, ponieważ może ona służyć interesom demokracji tylko pod warunkiem niepozwolenia na uwikłanie się w wojnę.**

Wilkie opowiedział się za polityką silnych zbrojeń, ale wyłącznie dla obrony przeciwko ewentualnej wojnie. (p)

Zdobyte miasta i ich dzieje.

Kraków, 21 czerwca.

Ostatnie posunięcia armji niemieckiej pozwoliły jej wziąć w posiadanie liczne miasta francuskie, których sama nazwa przypomina różne epizody z wojny 1870 i 1914/18 roku, sięga jednak nieraz jeszcze dalej, bo aż do czasów, kiedy to Ludwik XIV w kilku wojnach zdobył na Rzeszy Niemieckiej Alzację i Lotaryngję. Na pierwszem miejscu należy oczywiście postawić **słynną fortecę Verdun,** jak również miasteczko **Sedan,** którego nazwa przypomina klęskę Napoleona III. Niemniej jednak historycznemi miejscowościami jest **Belfort, stolica departamentu** tejże nazwy, która już za Ludwika XIV odgrywała dużą rolę a to tem więcej, że słynny inżynier wojskowy Vauban ufortyfikował ją w sposób niezwykle skuteczny, czyniąc z niej jedną z największych fortec Europy. **Belfort** weszło w posiadanie królestwa francuskiego w pokoju Westfalskim, który zakończył wojnę 80-letnią w roku 1648. Na wiosnę roku 1814 zdobyli sprzymierzeni monarchowie walczący z Napoleonem I fortecę, później jednak została ona oddana Francji. W roku 1870 zdołała się oprzeć wojskom niemieckim aż do zawieszenia broni. Po tej **wojnie fortyfikacje Belfortu zostały w** dalszym ciągu rozbudowane.

Le Creusot jest wprawdzie tylko niewielkiem miasteczkiem, bo obejmuje 40.000 mieszkańców, ale zato znajdują się tam **olbrzymie zakłady przemysłu wojennego,** założone przed stu mniejwięcej laty przez inżyniera Schneider. Obejmują one m. in. **kopalnie węgla, odlewnie armat, wytwórnie różnych części broni** i t. d. Zakłady Creuzota należą do największych przedsiębiorstw przemysłu wojennego nietylko we Francji, ale w całej Europie na równi z zakładami Skody w Czechosłowacji.

Dijon jest stolicą departamentu Cote d'Or i posiada 80.000 mieszkańców. W średniowieczu było to miasto stolicą księstwa Burgundji, a z czasów rzymskich kiedy to było wcale pokaźnem miejscem handlowem, przechowały się do dziś ciekawe zabytki. W roku 1870 zdobyli Niemcy Dijon dwukrotnie, a po tej wojnie zachowało miasto w dalszym ciągu silne fortyfikacje.

Besancon, stolica departamentu Doux posiada 60.000 mieszkańców i należało również w średniowieczu do Rzeszy pod nazwą Bisanz. Dopiero wspomniany już Vauban ufortyfikował miasto w wielkim stylu.

Nancy stolica księstwa Lotaryngji i Baru pozostawała przez długi czas pod panowaniem książęcego domu Lotaryńskiego, z którego pochodził książę Stefan toskański, mąż cesarzowej Marji Teresy, ostatniej z Habsburgów, który za Lotaryngję otrzymał w pokoju regulującym wojnę o sukcesję polską księstwo toskańskie, Lotaryngja zaś została nadana teściowi króla Ludwika XV, Stanisławowi I z domu Leszczyńskich. Król ten położył duże zasługi dla miasta, które pięknie przyozdobił licznemi pałacami, szpitalami i t. d.

Do bardzo hstorycznie znanych miast w zdobytym terenie francuskim należy również **Metz, stolica departamentu Mozeli,** a pozatem leżący u zbiegu kilku ważnych linij kolejowych. Za czasów rzymskich było to miasto **znane pod nazwą Mediomatrica** i stolicą szczepu Mediomatryków. Następnie był Metz **wolnem miastem Rzeszy,** podobnie jak Hamburg, Lubeka, Frankfurt n/Menem czy też Brema. Jako takie **należało do najbogatszych miast w XVI wieku** mając przeszło 60.000 mieszkańców. W roku 1562 zostało ono zdobyte przez Francję przy pomocy wewnętrznej niemieckiej opozycji. W sierpniu 1870 roku został w okolicy tego miasta pobity marszałek Bazaine w Colombei-Nouilly, Vionville—Mars la Tour i Gravelotte—St. Privat. Następnie został marszałek wraz z wojskiem zamknięty w fortecy i musiał się po dziesięciu tygodniach obrony poddać z 180.000 tys. wojskiem.

„Przekształcenie stosunków europejskich wyjdzie także na korzyść narodowi czeskiemu".

(§§) **Praga,** 21 czerwca. **Prezydent protektoratu dr Hacha wygłosił we środę wieczór przemówienie przez radjo do narodu czeskiego, w którem nawiązał do propozycji Francji zawieszenia broni i dał rzut oka na ubiegły okres czasu, przechodząc aż do obecnego okresu rozwoju narodu czeskiego. W mowie swej prezydent dr Hacha oświadczył m. in.:**

‚Przekształcenie stosunków europejskich, które będzie następstwem ostatecznego zwycięstwa oręża niemieckiego, wyjdzie i nam na korzyść. Każdy obywatel może przyczynić się do tego ze swej strony, nietylko starając się jak najlepiej współżyć z obywatelami narodowości niemieckiej dla dobra wyższych społecznych celów państwa wielkoniemieckiego, ale także uczciwie pracując w swoim zawodzie, będąc świadomym, że praca jest od wieków przedmiotem dumy każdego Czecha. Do tej pracy wzywam was ponownie wszystkich, obywatele, mając mocne przekonanie o szczęśliwej przyszłości narodu czeskiego, która zapewni mu pokój w łączności z państwem wielkoniemieckiem". (p)

Unieruchomienie produkcji przemysł. w niezajętych częściach Francji.

(::) **Genewa,** 21 czerwca. Doniesienia Reutera z Londynu stwierdza, że transporty węgla przeznaczone dla Francji, — będą musiały być skierowane do krajów neutralnych. **Ponieważ Francja straciła wszystkie swoje tereny węglowe, cała produkcja przemysłowa w niezajętych jeszcze częściach Francji będzie musiała z konieczności w najbliższym czasie zaprzestać swej działalności.**

Z dnia na dzień

Romantyzm i rzeczywistość.

Kraków, 21 czerwca.

Jedną z cech charakteru każdego Polaka jest **głęboko zakorzeniony romantyzm.** To, co u innych narodów było przemijającym prądem literackim, który wywarł tylko przejściowo wpływ na politykę, nie odbiegającą zresztą zbyt daleko od zasad trzeźwego rozsądku, u nas **stało się linją wytyczną.** Linja ta utrzymuje się u nas do dziś dnia, mimo, że na całym świecie romantyzm minął jak sen, **ustępując miejsca realizmowi i wyrachowaniu.**

Nie można się dziwić, że w czasach, kiedy musieliśmy własnemi oczyma patrzeć na upadek państwowości, romantyzm odżył w naszych duszach na nowo. Tam, gdzie niema konkretnej możliwości zrealizowania zamierzeń — tam natura ludzka, przedewszystkiem zaś natura Polaka czepia się najbardziej nieprawdopodobnych nadziei.

Fakt ten zmusza nas niejako **do zmiany zapatrywań.** Życie wymaga od nas pogodzenia się z rzeczywistością, a jeśli nie do pogodzenia się z nią — to w każdym razie do jej uznania.

W takich wypadkach musi nam przyjść z pomocą **zbadanie sytuacji szczerze i jasno, po męsku.** Nie przetrwamy ciężkich czasów, jeśli stale będziemy żyli w atmosferze romantyzmu, w atmosferze marzycielskiej, jeśli będziemy się utrzymywali w wierze w jakiś cud, tem więcej, że nie jest pewnem, czy na cud ten zasłużyliśmy. Nie przetrwamy, jeśli nie znajdziemy w sobie tyle hartu i siły woli, aby dostosować się do realnych możliwości. Uznanie tych faktów oszczędzi nam nietylko wielu rozczarowań, ale również **wielu sił, które narazie idą na marne.**

Wszystko byłoby dobrze, gdyby nie to, że nadzieja ta gotuje nam aż tyle rozczarowań. Ostatnio słyszało się naprzykład zdanie, że są czynniki na zachodzie Europy, które **oskarżają Polskę o rozpętanie obecnej wojny.** Słyszy się zdanie, że ci, którzy popychali nas do wojny i zapewniali o swem poparciu — ci właśnie robią nam najpoważniejsze zarzuty. Czyż może być większe rozczarowanie, czy może być bardziej gorzki zawód?

Trudno jest pogodzić się z rzeczywistością, jeśli ona jest tak twardą jak nasza. **Ale nie możemy iść obok życia.** Musimy brać w niem udział. Musimy wykuwać naszą przyszłość, choć ta przyszłość gruntować się będzie na innych zasadach, niż to utrzymywał nasz romantyzm polityczny. Musimy losy nasze wziąć w swoje własne ręce. Zadanie trudne i wielkie, ale od spełnienia tego zadania zależy nasz byt.

Zracjonowanie żywności we Francji.

(!!) **Genewa,** 21 czerwca. **Równocześnie z załamaniem się wojskowem Francji wzrosły gwałtownie braki gospodarcze wśród ludności.** Nędza panująca wśród uciekinierów wysunęła jako najpoważniejszy aktualny problem dnia, brak środków żywności, który już i tak dawał się poważnie we znaki.

Wobec tego premjer widział się zmuszony do wydania szeregu zarządzeń, zmierzających do dalszego zracjonowania pieczywa, mąki, cukru i miesa. (p)

Wybuch wojny nie wyrwał Anglji z drzemki.

(§§) **Pekin,** 21 czerwca. Anglja zapłaci obecnie za 5 lat trwającą gospodarkę i samowolę i za dziesiątki lat powierzchowności. Wybuch wojny nie wyrwał Anglji z drzemki. — To godne uwagi świadectwo wystawia „Peking-and-Tientsin Times" — najstarszy i najbardziej wpływowy dziennik angielski na Dalekim Wschodzie w jednym z artykułów wstępnych, w którym opłakuje los mocarstw zachodnich we Francji.

Wielki pożar w Tokio.

Tokio, 21 czerwca. Podczas gwałtownej burzy uderzył piorun w duży kompleks budynków w stolicy Japonji, w którym mieściły się różne urzędy, a m. in. urząd podatkowy, urząd kultury, jak również ministerstwo finansów i robót publicznych.

Wobec tego, że w Tokio panuje duży brak wody, praca straży ogniowej była niezwykle utrudniona, to też nad całem miastem unoszą się kłęby dymu i łuna ognia.

Ulewy wyrządziły wielkie szkody w Serbji.

Belgrad, 21 czerwca. **W Serbji wschodniej ulewy wyrządziły wielkie szkody. W pobliżu granicznego miasta jugosłowiańskiego Pirot wody zniszczyły 87 domów rolników, przyczem 7 osób straciło życie.** (p.)

Rząd Iranu anulował angielską umowę kredytową.

Komunikat ministerstwa skarbu w Teheranie.

(—) **Teheran,** 21 czerwca. Celem sprostowania informacyj publikowanych przed niedawnym czasem na łamach niektórych dzienników zagranicznych na temat rzekomej umowy pożyczkowej między rządami Iranu i Anglji, irańskie ministerstwo finansów spowodowało zamieszczenie komunikatu, który ukazał się na naczelnych miejscach w środowych wydaniach porannych dzienników.

„W dniu 8 lipca ubiegłego roku, a więc na długo przed wybuchem wojny, bawiący w podróży inspekcyjnej po Iranie generalny dyrektor angielskiego towarzystwa koncesyjnego „Anglo-Iranian-Oil Company" zaproponował rządowi irańskiemu przyjęcie kredytów celem ułatwienia mu koniecznych zakupów. Wspomniany kredyt, który miało udzielić „Anglo-Iranian-Oil Company" miał być następnie pokrywany w ratach rocznych i spłacany przez Company rządowi irańskiemu. **Rząd Iranu zgodził się na propozycję, przyjmując 5 miljonów funtów szterlingów kredytu na poczynienie zakupów w Anglji, w związku z czem między rządami irańskim i angielskim podpisana została umowa. Ponieważ jednak irańskie zamówienia nie zostały wykonane a sprawa dostaw po dłuższym okresie milczenia została odroczona, rząd irański czuł się zmuszony w dniu 17 czerwca anulować wspomnianą umowę kredytową".**

Francuzka wzięła oficerów niemieckich za Anglików.

Dobre stosunki między wojskami niemieckiemi i ludnością we Francji północnej.

(!!) **Genewa,** 21 czerwca. Znamienną dla niesłychanie szybkiego marszu ofensywnego niemieckich wojsk we Francji jest przygoda, jaką przeżyli kwatermistrze pewnego sztabu niemieckiego w niewielkiej odległości od Paryża.

Właścicielka pewnego zameczku starsza i poważna Francuzka oświadczyła w drzwiach przybyłym oficerom, iż **z przykrością musi odmówić im udzielenia kwatery, bowiem angielska naczelna komenda przyrzekła jej, że zameczek będzie uwolniony od zakwaterowania. Owa pani była bardzo zdziwiona, gdy się dowiedziała, iż ma do czynienia nie z Anglikami, lecz z oficerami niemieckimi.**

* * *

Berlin, 21 czerwca. Podobnie, jak w Holandji i Belgji także na zajętych terenach północno-francuskich wygląd miast i wsi **znormalizował się stosunkowo szybko.** Zwraca powszechną uwagę **dobry stosunek pomiędzy wojskami niemieckiemi a miejscową ludnością.** W pierwszym rzędzie przyczyniło się do tego **wzorowe zachowanie się niemieckich żołnierzy, którzy postępują wszędzie przyzwoicie i uprzejmie, okazują pomoc uciekinierom i w miarę możności przyczyniają się do rozpoczęcia prac nad odbudową zniszczeń.**

Wśród ludności daje się odczuwać wszędzie wyraźna niechęć do rządu Reynauda, co znajduje wyraz w odpowiednich okrzykach. (p)

Wskazówki stacji ochrony roślin.

= **Kraków,** 21 czerwca. W czerwcu wychodzi na jaw cały szereg chorób i szkodników roślin, wywierających niekorzystny wpływ na plonowanie roślin uprawnych. Tym czynnikom chorobotwórczym należy poświęcić nieco uwagi.

Już od chwili obecnej **należy przystąpić do zwalczania szkodników, niszczących resztki złożonego w spichrzach ziarna.** Do najwięcej rozpowszechnionych należy **wołek zbożowy** (Calandra granaria), który do nowych zbiorów żyje w szparach między deskami, w rysach i pęknięciach skrzyń i sąsieków lub też podłogi spichrzów. Po starannem wymieceniu tych pomieszczeń należy zastosować **opryskiwanie przepisanym roztworem „Agranu" lub „Anoxu",** celem radykalnego wytępienia szkodnika.

W polu zwracamy uwagę na **rdzę,** występującą na zbożach. Próbki porażonych liści czy też źdźbeł zbożowych należy przesyłać do Stacji Ochrony Roślin, celem zbadania pasożyta i poinformowania się, czy przeniesie się on na przyszłe plony, z wysianem ziarnem, czy też można będzie zboże wysiewać bez obawy.

Zwraca się tu uwagę na **szaklak** (Rhamnus), oraz **kruszynę,** krzewy porażone obecnie rdzą, przenoszącą się na owies i trawy pastewne. Krzewy te należy tępić.

Na jęczmieniu i pszenicy występuje w obecnym roku masowo **głownia** (Ustilago). Grzybek ten zwany często przez rolników **śniecią,** ujawnia się w formie zczerniałych i zniszczonych, okrytych sadzowatym pyłem kłosów. Pamiętać należy o tem, że **głownia przenosi się z roku na rok z ziarnem siewnem** i że wielu strat unikniemy przez zaprawianie ziarna gorącą wodą.

Przy ziemniakach należy zwraca uwagę na **krzewy opanowane przez czarną nóżkę i choroby wirusowe.** Rośliny takie należy zaraz wyjąć, aby zapobiec roznoszeniu się wymienionych chorób.

Na łąkach i polach koniczynowych spotykamy się z **kanianką** (Cuscuta). Pasożyta tego najlepiej tępić obecnie, zanim zawiąże nasiona, przez staranne wykoszenie miejsc z kanianką i w razie potrzeby przerobienia łopatą. Miejsca te posiać inkarnatką lub rajgrasem holenderskim.

W sadach należy obecnie dokonać **drugiego opryskiwania drzew owocowych.** — Do tego celu używamy cieczy kalifornijskiej w roztworze 2 proc. z dodatkiem 400 gramów arsenianu ołowianego. Amatorskie hodowle winorośli opryskujemy natomiast 1 proc. cieczą bordoską przeciw wystąpieniu rzekomej rosy mącznej (Peronospora).

Już z samym końcem czerwca należy, zakładać na pnie drzew (odpowiednio oczyszczone z odstającej i spękanej korowiny) **opaski chwytne z papieru falistego, starych szmat lub słomy** — celem chroniących się tam dla przepoczwarzenia gąsienic owocówki, szkodnika powodującego robaczywienie owoców.

Mszyce liściowe na drzewach i roślinach ogrodowych zwalczamy **preparatami nikotynowemi lub wyciągiem tytoniowym,** sporządzonym tanio z pyłu tytoniowego.

Wszelkie przepisy odnoszące się do sporządzenia cieczy grzybo- i owadobójczych oraz wskazówki o zwalczaniu chorób i szkodników roślin można uzyskać bezpłatnie w Stacji Ochrony Roślin, Kraków, ul. Łobzowska l. 124.

Odwiedziny w państwowym Instytucie badań weterynaryjnych.

Bada się tam wszystko od złotych rybek aż do prosiąt.

= **Kraków,** 21 czerwca. **W budynku nowych hal targowych w Krakowie został urządzony na wiosnę bież. roku państwowy instytut badań weterynaryjnych z laboratorjum bakterjolonicznem, w którem przeprowadza się djagnostyczne badania, celem zwalczania epidemij zwierzęcych oraz badania bakterjologiczne mięsa i środków żywności.**

W czasie krótkiego swego istnienia instytut ten wykazał swoją niezwykłą użyteczność. W ciągu pierwszego kwartału może on się poszczycić zaksięgowaniem już 400 wypadków nadesłanych ze wszystkich stron obwodu krakowskiego. Nadsyłanie próbek wszelkiego rodzaju zwiększyło się znacznie w ciągu ostatnich tygodni. Stanowi to dowód konieczności takiego instytutu, urządzonego we wszystkich działach przez niemiecką administrację powiatową.

Miejscowa obsługa weterynarynajna, która wskutek zamieszania wojennego popadła w stan zupełnej dezorganizacji, odczuwała naglącą konieczność takiego instytutu badań, celem podjęcia na nowo walki z epidemjami zwierzęcemi, a przedewszystkiem przywrócenia surowej i dokładnej kontroli środków żywności. Dzięki odwiedzinom w lokalu instytutu badań uzyskaliśmy sposobność zapoznania się, z tym ważnym działem pracy, jakiej tutaj się dokonuje.

Bezpośrednio obok lokali biurowych i biblijoteki położone są **właściwe laboratorja,** w których przeprowadzane są badania bakterjologiczne. Nie są to lokale imponujące pod względem rozmiarów, ponieważ instytut z konieczności musiał pomieścić się bezpośrednio koło nowych hal targowych. Skromna tabliczka na drzwiach oznajmia jedynie, że tu znajduje się instytucja, która wykonuje pracę niezmiernie doniosłą dla zdrowia ludzi i zwierząt.

W czasie zwiedzania biur i lokali instytutu mieliśmy sposobność zapoznać się z urządzeniami laboratorjum pożywek i oczyszczalni, z wagami precyzyjnemi i innemi aparatami. W laboratorjum bakterjologicznem laik ogląda z podziwem nieznane sobie, a niezmiernie interesujące z wyglądu aparaty i instrumenty. Obok kultur z pożywkami i bakterjami oraz szafkami wylęgowemi stoi centryfuga, której laik zupełnie nie spodziewa się znaleźć na tem miejscu, przyczem słucha on chętnie wyjaśnień fachowca na temat pomysłowych urządzeń, jakiemi bakterjolog posługuje się w swej pracy, celem uzyskania pożądanych rezultatów przy swoich badaniach.

Z laboratorjum bakterjologicznego przechodzimy dalej do **laboratorjum histologicznego i serologicznego,** w którem przeprowadza się badania kiełbas i prób mięsa zwierząt, podejrzanych o wściekliznę. Stoją tu naczynia z próbami krwi i mięsa, przeznaczonemi do badania. Osobne pomieszczenie przeznaczone jest dla zwierząt doświadczalnych. W klatkach siedzą króliki i świnki morskie, węsząc po kątach i gryząc trawę. Nie brak również hodowli białej myszy, oraz dwóch żwawych gołębi.

Większość prac dotyczy z natury rzeczy **bakterjologicznego badania mięsa i zwierząt podejrzanych o wściekliznę.** Jednak opieka instytutu badań weterynaryjnych rozciąga się również na inne epidemje zwierzęce, jak zapalenie śledziony, róża, epidemje drobiu i różne choroby ryb. Wszystko od złotej rybki aż do prosięcia bada się tu i leczy.

I tak ogród zoologiczny nadesłał raz bażanty, ponieważ ptaki te ginęły na jakąś nieznaną chorobę. Rozpoznanie choroby wykazało wówczas tuberkulozę. Ponadto dostarczany jest tu materjał dla celów rozpoznawczych jak tuberkuloza bydlęca, glistowatość, choroby wymion itd. Dalej bada się tu wypadki zatrucia mięsa i przedsiębierze środki celem uwolnienia mięsa od szkodliwych własności.

Ważnem dla całokształtu pracy państwowego instytutu badań weterynaryjnych w Krakowie jest fakt, że praca ta odbywa się w bardzo ścisłym kontakcie z interesentami, nadsyłającymi próby do badania. Nietylko weterynarze mogą nadsyłać tam zapytania i próby, ale również każdy rolnik, który zauważy chorobę u swych zwierząt może, a nawet powinien zwracać się o wskazówki i informacje. Państwowy instytut badań weterynaryjnych w Krakowie, ul. Grzegórzecka L. 2, chętnie udziela wszelkich porad.

Nielegalny handel tragiczny w skutkach.

(jo) **Kraków,** 21 czerwca. Robotnik Józef Świerz, zam. w Krakowie, ul. Radziwiłłowska 4, zajmował się kupnem i sprzedażą **spirytusu metylowego** (drzewnego), wiedząc o tem, że spirytus jest trucizną. Tranzakcje załatwiał **z kolosalnym zyskiem dla siebie,** gdyż nabywał spirytus w cenie złotych cztery z groszami za litr, a sprzedawał po zł. dwadzieścia i więcej. — Pomimo wygórowanej ceny sprzedał, (jak zdołano stwierdzić) około trzy litry spirytusu i... **otruł pięć osób, które zmarły w szpitalu, a szósta dogorywa.**

Nasuwa się ponura myśl, do jakiego stopnia może być posunięta zachłanność ludzka w zdobywaniu pieniędzy, nie przebierająca w środkach, ciemna i zbrodnicza. Z drugiej strony, czy to będzie dostateczną przestrogą dla ludzi, którzy korzystają z drogich usług nieznanych ludzi, oferujących niewiadome towary.

Dzięki policji łańcuch śmierci został przerwany, ale naiwność i bezmyślność szerzą się dalej w zakamarkach nielegalnego handlu, którego ofiarami padło już tylu.

W dalszym ciągu ofiarą własnej naiwności został p. Kawaler Franciszek, zam. w Rakowicach, który zgłosił na policji, że dnia 16 bm **dał nieznanemu z nazwiska osobnikowi kwotę 9000 zł. do wymiany.** — Chętny do usług nieznajomy znikł razem z gotówką. Skwapliwość do usługi bardzo cenna, ale dobroduszność poszkodowanego również.

(jo) **ZNOWU ZAMACH SAMOBÓJCZY.** We czwartek w godzinach południowych Pogotowie Ratunkowe zostało wezwane na ul. Kanoniczą, gdzie usiłowała popełnić samobójstwo Marja Hoia, przecinając sobie żyły w obu nadgarstkach. Po udzieleniu pierwszej pomocy, została przewieziona do szpitala św. Łazarza. Powód rozpaczliwego kroku narazie nieznany.

(jo) **OKRADZIONY CHIROMANTA.** — Niema to jak okultyzm, przekonał o tem w stu procentach p. Sewiołek Karol, chiromanta, zam. Kraków, Szewska 7, który zgłosił na policji, że w dniu 19 b. m. rano nieznany mu osobnik, którego przyjął na nocleg, skradł mu garderobę i książeczkę P K. O. Strata łącznej wartości na 1.600 zł. Z tego zupełnie prosty wniosek, że chiromanta przeniósł się w swoim śnie w głebokie rejony tajemnej wiedzy zaświatów, nie mające żadnych punktów stycznych z rzeczywistością. Spał ze złodziejem pod jednym dachem, przypuszczalnie w jednym pokoju i nie wiedział o nim nic. W rezultacie złodziej dowiedział się o spodniach i książeczce, a mistrz wiedzy tajemnej przy pomocy policji będzie śledził przyszłość osobnika, której nie był w stanie sam przeczuć.

HELENA SZUMNA

Książę gangster.

5)

— To niemożliwe, — rzekł, opuszczając gazetę na kolana.

— A dlaczego? — spytała Mimi drwiąco.

— Poprostu dlatego, że według dzisiejszych porannych wiadomości, książę weźmie udział w raucie, który odbędzie się jutro wieczorem.

Krótkie milczenie przerwał nagle Hektor. Uderzył się otwartą dłonią w czoło i zawołał:

— Zdaje mi się, że prawda leży pośrodku. Czekajcie, mamy dwie sprzeczne wiadomości. Druga jest niewątpliwie słuszna. To znaczy, że książę dzisiaj opuszcza Wiedeń i my nie mamy już nic do roboty w hotelu „Europa“. Ale i pierwsza wiadomość ma wszystkie cechy prawdy: raut w ministerstwie z udziałem księcia. Tylko, czy ten książę jest prawdziwy — oto pytanie!...

Duffy zerwał się na równe nogi. Mimi nerwowo zapaliła papierosa.

— Hektor! — zawołał Duffy. — Co masz na myśli? Mów!

— Jestem przekonany, — odparł już spokojniej Hektor, — że mamy do czynienia z hochsztaplerem, działającym na wielką skalę. Ktoś, prawdopodobnie podobny do księcia odgrywa jego rolę.

Duffy uderzył pięścią w otwartą dłoń.

— To znaczy, zawołał, — że włazi nam w drogę!

— Czego my w żadnym wypadku nie powinniśmy ścierpieć — dodała Mimi.

— Musimy natychmiast coś postanowić — powiedział Hektor. — Prawdziwy książę jest dla nas stracony, ale z fałszywego musimy zedrzeć sztuczną koronę, jest bowiem dla nas niebezpiecznym konkurentem.

— Czy zamierzasz facata wogóle sprzątnąć? — spytała Mimi.

Duffy milczał chwilę, trąc w zamyśleniu brodę, swą wielką niedźwiedzią łapą.

— Ten człowiek wydaje mi się nielada majstrem — powiedział. — Sądzę, że rozsądniej byłoby postawić go przed ultimatum albo z nami, albo przeciw nam. W tym drugim wypadku wydalibyśmy go poprostu w ręce policji. W pierwszym natomiast zyskalibyśmy pierwszorzędną parę rąk.

— Niezły pomysł — mruknął Hektor. — Ale jak go zrealizować?

— Skoro taki oszust potrafi wśliznąć się do pałacu ministerstwa w skórze księcia, to napewno nasza Mimi dokona tego samego dzieła w blasku swej urody — odparł wesoło Duffy. — Tak, czy nie Mimi?

— Tak — uśmiechnęła się piękna kobieta.

— A więc! Hektor będzie na ciebie czekał na ulicy w samochodzie, a ja na was w swym zameczku. Taktyka twego postępowania Mimi powinna być następująca:

I przysunąwszy swój fotel do Mimi, począł jej cichym szeptem wykładać strategję i taktykę nowego przestępstwa.

Mimi przy pracy.

Najgorsze przypuszczenia księcia Aleksandra okazały się słuszne w najwyższym stopniu.

Nie dość, że musiał uczestniczyć w raucie, który nie pozwolił mu na spotkanie z uroczą Elzą, ale ponadto dowiedział się poniewczasie, że w programie wieczoru przewidziane są występy artystyczne.

Zaledwie książę zdołał uścisnąć dłonie pięćdziesięciu pięciu gościom, którym go przedstawiała promieniejąca pani ministrowa, a już rozpoczęły się tortury. Śpiewaczka, która wyglądała jak kopja krzywej wieży w Pizie, śpiewała arje o śmierci Izoldy, ale Aleksander wiedział tylko, że nudzi się śmiertelnie.

Napróżno rzucał błagalne spojrzenia w stronę pułkownika Rodosa. Alfred okrutnym szyderczym uśmiechem odpowiadał na nie.

A okropności nie miały końca. Zaledwie Izolda umarła, na estradę wszedł jakiś bokser we fraku i w doskonałej formie rozegrał mecz z fortepianem.

Uporczywy, swingi i sierpy bezlitośnie grzmociły nieszczęsną klawiaturę.

Mecz trwał pełne cztery rundy i Aleksander z rozpaczą rozglądał się wokoło, szukając ratunku.

Krótka obserwacja przekonała go, że o ratunku mowy nie było. Beznadziejna sytuacja. Twarze gospodarzy błyszczały dumą, goście siedzieli nieruchomo, jak chińscy kaci. Książę przez dłuższą chwilę musiał zwalczać dzikie pragnienie wskoczenia na estradę, zrzucenia fraka, zboksowania pianisty i strzelania naoślep z rewolweru.

Wreszcie ofiary rautu dojrzały już do spożycia wytwornej kolacji. Koncert skończył się jeszcze jedną partją pieśni, nużących i, nieskończenie długich, jak spalona słońcem pustynia. Nawet najpowolniejsza karawana osiągnie przecież wreszcie swoją oazę. Ostatnia śpiewaczka uderzyła w ostatnie górne C i Aleksander mógł wreszcie powstać.

— Istotnie — powiedział do pani ministrowej — jestem zachwycony tym wspaniałym koncertem.

Pułkownik Rodos dyskretnie ukrył szyderczy śmiech.

— Czekaj — szepnął mu ukradkiem Aleksander.

— Czekaj, aż wrócimy do hotelu, ja ci się tam uśmiechnę.

Służba poczęła roznosić napoje i książę, którego rzeczywistość obdarła już ze wszystkich nadziei, drgnął nagle. Czyżby w tych nudnych salonach istotnie znalazł się prawdziwy człowiek? Z sąsiedniego fotela uśmiechnęła się do niego para wielkich, jak u kota, zielonych oczu. Spojrzenie ich było niespokojne, trochę dzikie — i wiele obiecujące. Ich właścicielka posiadała wspaniałe, platynowe sploty i kształty, jakich nie powstydziłaby się Wenus z Milo. Książę ocenił te walory błyskawicznie okiem znawcy. Zanim jednak zdołał powziąć jakąkolwiek decyzję wobec pięknej kobiety, usłyszał metalicznie brzmiące, półgłosem zadane pytanie.

Aleksander spojrzał na nią badawczo.

— Zachwycający raut — rzekła z ironją.

— Wyjątkowo zachwycający — odparł znacząco.

A zauważywszy w jej oczach ledwie dostrzegalny błysk ironji, uśmiechnął się. — Ona odpowiedziała głośnym śmiechem.

— To wspaniałe — rzekł książę. — Pani się też nudzi? Przyszła tu pani z obowiązku?

— Nie — odpowiedziała szczerze — z rozmysłem.

— To straszne — powiedział książę z przekonaniem.

— Nie, przecież miałam nadzieję, że zobaczę tu Waszą Wysokość.

— Wobec tego — odparł niestropiony — spiskujmy razem.

— Przeciwko komu?

— Przeciw nudzie, naturalnie!

I znowu w zielonych oczach ten ledwie dostrzegalny błysk ironji.

— Najlepiej będzie — szepnęła — jeśli wogóle stąd uciekniemy. Czy Wasza Wysokość nie miałaby ochoty potańczyć?

Książę westchnął ciężko.

— I jak jeszcze... A pani?... Jak pani właściwie na imię?

— Mimi — odparła śmiało.

— Mimi — powtórzył z wesołym śmiechem. — To rozstrzyga sprawę. Ale w jaki sposób uciekniemy stąd?

— Na ulicy czeka moje auto.

— Romantyczna ucieczka. Mimi uprowadza księcia — śmiał się Aleksander. — Zupełnie w moim stylu. Dobrze, proszę zatem czekać na mnie w swoim samochodzie.

W dziesięć minut potem Jego Wysokość opadły bóle głowy, tak, że widział się zmuszonym opuścić towarzystwo.

— Alfred — rzekł książę do pułkownika. — Idę się nieco przewietrzyć. Bądź zdrów. Zobaczymy się w Biarritz.

— Nie zatrzymuję cię — westchnął pułkownik. — Bądź szczęśliwy. Ja też się stąd za chwilę usunę i jeszcze nocnym pociągiem wyjadę.

Przeraźliwy ból głowy minął z chwilą, gdy wspaniała limuzyna zatrzymała się tuż przed księciem, który wszedł do jej wnętrza. Pułkownik Rodos, który właśnie wyszedł na balkon, zdołał w przelocie dostrzec platynowe, ciężkie sploty, spoczywające na ramieniu księcia.

— — — — — — — —

Usiedli przy małym stoliku, który im wskazał elegancki kelner.

— Na co pani ma ochotę? Szampan? A więc proszę! Dokąd właściwie uprowadziła mnie pani, piękna Mimi.

— Jest to jeden z najsympatyczniejszych w Wiedniu lokali nocnych. Prawda, że tu wesoło? Zatańczmy trochę!

Wstali i ruszyli z wirem niezliczonych par, tańczących na obracającym się parkiecie.

— Zdaje mi się, że ludzie na mnie patrzą — szepnął Aleksander. — To mnie wytrąca z równowagi.

(Ciąg dalszy nastąpi).

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Obwieszczenie

Państwowy Zarząd Wodny w Nowym Sączu komunikuje, że z powodu rozpoczęcia prac około budowy zapory w Rożnowie i Czchowie oraz mostu na Dunajcu w Zakliczynie wstrzymuje aż do odwołania spław tratew na przestrzeni Marcinkowice-Tarnów. 1400k

Wolne posady

MODNIARKA Polka, znająca modniarskie prace, posiadająca wszelkie przyrządy — potrzebna natychmiast na prowincję. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 19862“. 19862

KIEROWNIKA do bufetu przyjmę. Kaucja 3.000 zł. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 20242“. 20242

KUCHARKĘ restauracyjną, — kelnerki rutynowane, język niemiecki konieczny, przyjmie Restauracja Zakładowa Swoszowice. 20249

ROBOTNIK do wyrabiania kamieni młyńskich poszukiwany. — Starowiślna 21, m. 8. 20459

POSZUKUJE SIĘ dobrego kelnera-Ukraińca do pensjonatu w Krynicy. Informacje: Kraków, Sienkiewicza 2, m. 5. 20456

FRYZJERA (KI) siły pierwszorzędnej, poszukuje „Roman“, Plac Inwalidów 6. 20471

ABSOLWENT (ka) uniwersytetu potrzebny na stałą posadę. Zgłoszenia z podaniem warunków, świadectwa, ewentualnie zaświadczenie odbytych studjów: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20591“. 20591

Posad poszukują

LEKARKA-STOMATOLOG poszukuje posady lub współpracy z techn.-dent., posiadającym — własny gabinet. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 19914“. 19914

RZĄDCA kawaler lat 39, szkoła rolnicza, dobra praktyka, z niemieckim, — szuka posady od 1 lub 15 lipca. Skromne wymagania na ordynarję lub po kawalersku. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 1398k“ 1398k

GOSPODYNI samodzielna, inteligentna, uczciwa, zna wszechstronnie gospodarstwo, dobrą kuchnię, szycie, poszukuje posady. — M. Goleń, Siepietnica, poczta Biecz. 1435k

KELNER zdolny, bez nałogów, niemieckie, poszukuje pracy. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20551“ 20551

Kupno

ZŁOTE przedmioty, stare zęby, srebro kupię: Długa 27, oficyna parter, m. 12 a. 20273

ZŁOTE branzolety, łańcuszki, pierścionki, oraz srebro kupuję: Grodzka 2, m. 9, oficyny, — I piętro. 19963

KUPIĘ PSA Seter angielski, brązowy, wiek 2 do 10 miesięcy. Wiadomość i cena: Goniec Kr., Kraków — „Nr. 20510“. 20510

FRYZJERSKI hełm do suszenia, pełny lub żeberkowy kupię. Goniec Krak., Kraków — „Nr. 20507“ 20507

ZNACZKI pocztowe, serje „Gouvernement“ i inne kupuję: godz. 14—17. — Kraków, Szłak 39, m. 7, Malinowski. 20476

SZAFĘ ameryk., konsolę, stół, krzesła ciemne (mahoń), — kredens kuchenny w dobrym stanie, kupię. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20533“ 20533

KUPIMY nowe lub używane: 2 przecieraczki do owoców o wydajności 500 kg/godz., 1 prasę do wytłaczania soku i maźdżenia miąższu owocowego ca. 1500 kg/godz., 1 aparat do filtrowania i napełniania przy równoczesnej tyndalizacji soków owocowych (płynny owoc), 1 płoczka do owoców, 2 aparaty próżniowe z mieszadłem poj. użytk od 500 ltr. wzwyż każdy (miedziane lub cynowane). — Zgłoszenia pisemne: „Par“. Kraków, Rynek 46, pod „Spieszne“. 20529

KUPIĘ kredens pokojowy nowoczesny. Zgłoszenia: Jul. Lea 6 b, m. 11. 20592

KUPUJE wszelkie znaczki pocztowe „Filatelia“, — Kraków, Długa 14. 20572

BIŻUTERJĘ złotą kupię, najlepiej zapłacę: — ulica Jabłonowskich 7, m. 4, godz. 11—1, 3—6. 20563

UBRANIA, BIELIZNĘ NOSZONĄ w każdym stanie kupuję, na żądanie przychodzę do domu: Józefa 42, m. 2. 20562

LISA srebrnego, ładnego, biżuterję złotą kupię: Zyblikiewicza 8, m. 2, godz. 15—18. 20600

FUTRO damskie kupię: Starowiślna 12/22 20588

ZĘBY sztuczne, korony, mostki kupuję: ul. Staszica 11/1 popołudniu. 20261

ZŁOTE, srebrne przedmioty, biżuterję kupię: Pierackiego 5/2, 10—13, 16—18 20282

SZAFY, STOŁY, łóżka, krzesła, lustra, jadalnie, sypialnie, gabinety oraz wszelkie urządzenia domowe kupuje, płaci najwyższe ceny gotówką! — Hala Meblowa, Wiślna 4, parter. 19947

NOSZONE ubrania, marynarki, spodnie, bieliznę kupuje: Gazowa 11/14. 19628

STARE ZĘBY, mostki, korony kupuje i przerabia: Zakład dentystyczny, Dietla 60. 19316

GARDEROBĘ NOSZONĄ męską kupuję, płacę najwyższą cenę, na żądanie przychodzę do domu. Józefa 22, sklep narożny. 20091

KAMIENICĘ, GOSPODARSTWO, WILLĘ, względnie parcelę kupię. Kraków, Wielopole 10, Bolesław Wyrwicz. 20102

KUPUJĘ noszoną garderobę męską i bieliznę — płacę dobrze: Starowiślna 54/24. 20410

MARKI pocztowe kupuje dziesięć lat istniejąca „Filatelia“, Rynek 9. 20409

FILATELISTOM najkorzystniej spienięża zbiory „Mundus“, Kraków, Rynek 37. 20096

TOWARY NIEPODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM kupuję, wyłączne przedstawicielstwo obejmę na własny rachunek, Kraków, — Wielopole 10. — Bolesław Wyrwicz. 20092

PIENIĄDZE natychmiast! kamienice, wille, parcele kupuje biuro „Informator“, Kraków, Pijarska 19. 1393k

KUPUJĘ stale wszelkie znaczki pocztowe — płacę najwyższe ceny: — Kraków, Grodzka 1, Borowiec. 19731

KUPUJE stare srebra. — Płaci najwyższe ceny, — wyrabia srebro stołowe. Grodzka 10, w podworcu. 19978

KUPIĘ każdą realność, miejscowość obojętna. Kraków Szczepańska 3, m. 5, 10—13. 19985

UWAGA! Kupi katolik pierścionek, łańcuszek, branzoletkę, płaci najwyższe ceny. — Kraków, Szpitalna 18 I p. m. 2. 20393

ZŁOTĄ BIŻUTERJĘ lub srebro, może być połamane — kupię: Grodzka 5, Złotnik, I p., m. 4. 19965

KUPIĘ dom od właściciela, położony w granicach m. Krakowa, może być niewykończony, za cenę do 100.000 zł. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 20454“. 20454

Sprzedaż

MASZYNA szewska cylindrówka Singera do sprzedania — Kraków, Mazowiecka 41. 20341

DENTYSTYCZNA wiertarka elektr. spinwaczka, szafka instr. sprzedam Mikołajska 5, m. 5. 20481

OKNA 12 szt. 165×95 w doskonałym stanie sprzedam Borek Fałęcki 109. 20511

SPRZEDAM parcelę w Tow. Osiedli Urzędniczych na Olszy bez pośredników. Wiadomość: g. 3—5 Kraków, ul. Grottgera boczna 9, m. 5. 20517

SPRZEDAM cztery morgi pola przy trakcie pod Krakowem. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 20455“. 20455

SPRZEDAM stół okrągły rozsuwany orzech, biurko mahoń, zegarówka stojąca, kredens kuchenny, 2 łóżka dąb, jasne lub ciemne. Na żądanie zrobię resztę. Błoniarz, stolarz, Rakowice, Żwirki 125. 20411

FORTEPIANY, PIANINA najprzedniejszych marek po cenach konkurencyjnych, w fachowym składzie Bolońskiego, Kraków, Grodzka 40. 20440

CEGŁY 200.000 tysięcy sprzedam — format stary, oraz kamień. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 20343“. 20343

MASZYNĘ „Singer“ okazyjnie sprzedam: — Żuławskiego 7/1. 20453

SPRZEDAM lustro, szafę białą, poduszki włosienne nowe. — Kraków, Filipa 18, dozorca. 20497

SKLEP z urządzeniem odstąpię zaraz — Rajska 20, godz. 3—6 pop. 20521

KOSTIUM biały, kilka sukienek, bluzek i sweterków w dobrym stanie, kapę na łóżka, ubranie męskie i td. sprzeda tanio Sklep Komisowy, Florjańska 7. 20524

KOSTJUM damski marengo, ubranie męskie ciemne, dwa ubranka i buciki dla chłopczyka — wszystko stan b. dobry okazyjnie sprzedam: Sienkiewicza 14, m.11 20526

OKAZYJNIE sprzedamy: łóżka, tapczan, fotele, stoliki, meble, odkurzacz elektryczny, kuchenki gazową i elektryczną, kornet, skrzypce, rakietę itd. Sklep Komisowy, Florjańska 7. 20528

SPRZEDAM kostjum weinrot Kraków, Florjańska 32/21a. 20508

JADALNIA dębowa, krzesła skórą kryte, zegar, **FORTEPIAN** zagraniczny krótki, angielska mechanika, **BIURKO** i szafka amerykańska. Zgłoszenia od 8—10 ul. św. Jana 13, m. 16, II p. 20486

MASZYNĘ do szycia nową stolikową sprzedam Czarodziejska 63, m. 4. 20487

OBRĄCZKI złote sprzedam: Bronowicka 21. 20489

FORTEPIAN czarny, krótki — pierwszorzędna marka. Wiadomość: Madalińskiego 1, m. 2. 20468

SPRZEDAMY 1/5 budynku, będącego na ukończeniu, potrzeba około 40.000. Informacje: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20473“. 20473

DOMY, WILLE, PARCELE w Krynicy, Zakopanem, Krakowie i okolicy sprzeda tanio — „Universal“, Starowiślna 28. Tel. 129-37 od 9—1 i od 3—6. 20425

SZAFY, stoły, krzesła, kredensy, biurka, kilimy, lampy okazyjnie sprzeda Hala Meblowa — Wiślna 4. 20416

KAMIENICĘ nowobudowaną, luksusową, śródmieście, 400.000; kamieniczkę piętrową, duży ogród, śródmieście, 150.000; — ogród dwumorgowy, — Kraków, 35.000 — sprzeda „Lokata“, Kraków, Łobzowska 4. 20415

ROWERY damskie, męskie, sprzedaje skład: ul. Dominikańska 3, m. 7 Kraków. 20196

OKAZYJNIE SPRZEDAM: srebro stołowe, płaszcze damskie, sukienki, futro damskie, spód futrzany, patefon dwusprężynowy, srebrną papierośnicę, kilimy, obrazy, kryształy, aparat fotograficzny, buciki, obrus, sweterki, — kołdrę, rakiety tenisowe. — Kraków, Wielopole 10, — Bolesław Wyrwicz. 20106

KUCHENKI GAZOWE jedno i dwupalnikowe do sprzedaży hurtowej i detalicznej, poleca W. Halski, Kraków, Sukiennice 21. 19301

KILKA nowych maszyn kuferkowych, piszących sprzedam tanio: Kraków, Siemiradzkiego 21/2. 20414

PLATERY, SERWISY sprzeda Dom Handlowo-Komisowy, Szpitalna — róg Tomasza. 19961

ZAKOPANE. Kamienica nowa, komfortowa, wolna od podatku i przenośnego, do zamiany na odpowiedni objekt w Krakowie. — Wiadomość: Kubiński, Krupówki — (Hurtownia tytoniowa Paudyna). 1403k

KRAKÓW. Kamienice, wille, parcele, majątki, gospodarstwa — sprzedaje „Informator“, Pijarska 19. Załatwiamy szybko — solidnie! 1416k

DOMU 1/5 część, Kraków, sprzedam — do wynajęcia umeblowany pokój, piec kuchenny: Prądnik Czerwony, Starowiślna 21, m. 8. 20458

OKAZYJNIE sprzedam kilka parcel budowlanych — dzielnica Kraków - Łobzów, oraz motor prawie nowy najlepszej marki „Wanderer“. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 20385“. 20285

SPRZEDAM wytwórnię soków itp. z urządzeniem i surowcami zaraz Rakowicka 1. 20493

DO sprzedania maszyna damska: Wybickiego 2, II piętro, m. 11. 20475

PŁASZCZ damski, kupon na męskie ubranie, buciki damskie 37, sprzedam: — Kraków, Karmelicka 36, m. 4, od godziny 3—5. 20271

MASZYNĘ do pisania sprzedam tanio: Starowiślna 12/22, oficyna. 20267

MEBLE sprzedam: od 14—16, Aleja Słowackiego 1, m. 5. 20223

MASZYNĘ „Singera“, niezwykła, — sprzedam: Szlak 31/5. 20018

„SZKŁO wodne“ kg 2.40, w drogerji Komorowskiego, — Długa 42. 19574

TAPCZAN palto, ubranie, futro okazyjnie sprzedam. Starowiślna 21 m. 8. 20244

SPRZEDAM większą ilość skrzyń. Oglądać: 10—13, Gołębia 5. 20169

PIERWSZORZĘDNE OSEŁKI z naturalnego kamienia, dostarcza tanio hurtownie i detalicznie Agromechanika, Kraków, ul. św. Filipa 13. 19499

FILATELIŚCI! Znaczki pocztowe serjami, pojedynczo, wysyłam na prowincję. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 19838“. Na odpowiedź — znaczek. 19838

PATEFON walizowy, doskonały, do sprzedania: Mikołajska 6, I piętro (4). 19924

ORYGINALNĄ maszynę Singera krytą, mało używaną, okazyjnie sprzeda: Starowiślna 14, mieszkanie 2. 20298

KANARKI, rybki egzotyczne, dobrą mieszankę dla ptaków poleca Sklep Zoologiczny Emil Filous, św. Marka 21 a. 20302

HARMONIĘ HOHNERA nową, 120 basów i saksofon okazyjnie sprzedam: Łokietka 23a/7. 20550

PROSIMY dysponować! Sandały drewniane na zamówienie wykonamy! A. Świechło i Ska, Szewska 24, I. piętro, tel. 160-12 20557

MASZYNĘ „Singera“ krytą, nową, sprzedam: Dietlowska 97, m 17, 4 piętro. 20569

MASZYNY do pisania walizkowe i do liczenia Reinmethal-Dalton, sprzeda Pracownia mechaniczna, Florjańska 32. 20064

DYWAN Żywiecki, nowy, 3/4, oraz kilim sprzeda: Kraszewskiego 2, m. 14. 20537

PAS maszynowy nowy, szory używane — sprzedam. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20303“. 20303

OKNA WENECKIE kompletne, z okuciem, nowe, w pierwszorzędnym wykonaniu: „Universal“, Starowiślna 28, Tel. 129-37 od 9—1 i 3—6. 20424

PAPA DACHOWA wysokogatunkowa, talkowama, bitumiczna, piaskowana. Ter, asfalt, carbolineum — wagonowo i detalicznie: „Universal“, Starowiślna 28. Tel. 129-37 od 9—1 i od 3—6. 20426

CEGŁA I DACHÓWKA oraz wszelkie materiały budowlane „Universal“, Starowiślna 28. Tel. 129-37 od 9—1 i od 3—6. 20427

CEMENT i wszystkie materiały budowlane kupisz „Universal“, Starowiślna 28. Telef. 129-37 od 9—1 i od 3—6. 20434

OKAZYJNIE do sprzedania maszyna Singera: Karmelicka 46, oficyna c, I p., m. 14. 20474

SPRZEDAM: korale, tacę posrebrzaną, zegarek męski „Omega“, lornetkę, kołnierz futrzany, ubranie męskie, buciki, trencz, lisa srebrnego: — Kraków, Wielopole 10, mieszkanie 13. 20542

PATEFON walizkowy, 2-sprężynowy, szwajcarski i walizkowy Columbia, — płyty, sprzedam: Dwernickiego 7, Jędrasiński. 20479

SPRZEDAM dużego, prawdziwego lisa srebrnego: Śląska 3, m. 5. 20478

PIANINO zagraniczne pierwszorzędne, 2.900 zł., Epidiaskopf Leica sprzeda: — Szpitalna 19, — Księgarnia. 20532

OKAZJA! parcelę południową, śródmieście, narożnik, sprzedam. Karmelicka 8/13, godz. 3—5. 20530

FUTRO damskie nutrie do sprzedania: św. Anny 4, m. 14. 20593

UBRANIA MĘSKIE, obuwie męskie — damskie, opanki dziecinne, trencze męskie i damskie, — kuchenki gazowe, papierośnica srebrna, zegarek Omega, Retina II sprzeda Sklep Komisowy, Rynek Główny 26, I p. 20556

MASZYNY „Singer“ i inne kryte, najnowszy system, dywany krajowe i „Perskie“ różne wielkości, oraz piaszcze damskie wysortowane — sprzeda Biuro Handlowe „Centrala“, Florjańska 24/5. 20555

ROWERY dwa pierwszorzędnej marki sprzedam. Wiadomość: Krzyża 7, m. 6. 20566

OTOMANA nowa do sprzedania: Bandurskiego 30, sklep. 20596

AUTO dziecinne marki Taraba, z pedałami, okazyjnie sprzedam: Pyrzanowski, Zwierzyniecka 30. 20597

OKAZYJNIE ubrania, buciki (41—42), waliza skórzana, necessaire, złoto itp. Wiadomość: Kraków, Karmelicka 60/8. 20549

SPRZEDAM trencz męski nowy, ubranie, jesionkę, marynarkę bronzową, koszulę sportową, ubranko — buciki 7 lat, lisa pelerynkę, kuchenkę gazową: Starowiślna 12/22. 20586

SPRZEDAM maszynę Singera damską krawiecką — zamieniam zepsute: Tatarska 13. 20584

OKAZJA! FUTRO MĘSKIE azjatyckie koty, kurtkę damską źrebce: Starowiślna 12/22. 20585

PRZEDWOJENNE kremy Nivea, zielony kangarn na ubranie sprzedam Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 20544“. 20544

HOLOWNIK wiślany, motor Diesla 40 HP. w dobrym stanie, na chodzie — do sprzedania. Wiadomość: Kraków 1 — skrytka pocztowa 147. 20185

OKAZYJNIE sprzedam kilka kilimów i kap: Długa 56/6. 20548

PATEFON „HIS MASTERS“ walizowy, nowy, samowyłączający sprzedam okazyjnie: Mikołajska 6, I piętro (4). 20546

OKAZJA! Dom pięcioubikacjowy, nowomurowany, dwustusążniowy ogród — wolne mieszkanie — 27.500. — Parcela 775 sążni — Bronowice wieś — 11.600 zł. Kraków, Zamenhofa 8, parter lewo. 20545

ELEKTROLUX, kilim, firanki, obrus, serwetki, tchórza, maszynę do szycia i lodów: Starowiślna 12/22. 20587

JADALNIA ciemna olcha i zegar stojący okazyjnie do sprzedania. Zgłoszenia Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 20575“. 20575

STINGLA pianino sprzeda Koncesjonowany Chrześcijański Sklep Komisowy, św. Tomasza 30. 20581

WÓZEK dla chorego — prawie nowy, do sprzedania: Sienkiewicza 6, m. 1. 20582

ŻAKIET męski, 2 ubrania sprzedam: Bernardyńska 9, m. 9. 20540

Matrymonialne

MŁODY, kulturalny, przystojny, ożeni się z niezależną Panią Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 20452“. 20452

KTÓRA Krakowianka posażna, do lat 30, pozna celem małżeństwa wykształconego, urodziwego kawalera? Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20470“ 20470

MAM 22 lat, jestem przystojna, ładna blondynka o niebieskich oczach, mam pracę dobrze płatną i posiadłość, pragnę poznać Pana przystojnego, inteligentnego. Cel matrymonjalny. Łaskawe zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 20485“. 20485

JESTEM młodym, miłym flegmatykiem, — rzym.-kat., po maturze licealnej. Pochodzę z zamożnej i religijnej rodziny. Posiadam duży majątek zagranicą, z którego obecnie nie korzystam. — Zamierzam odbyć studja uniwersyteckie. Chcę poznać odpowiednią, miłą, zgrabną, do 18 lat. — Cel matrymonjalny. — Zgłoszenia z fotografją, którą natychmiast zwrócę: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20543“. 20543

Lokale

NOCLEGI: śródmieście, Krupnicza 14/5. 20228

MIESZKANIA POKOJE zgłaszajcie bezpłatnie do źródła mieszkaniowego: Karmelicka 17 — biuro Jan Ropski - Szachowski, telefon 232-19 — założone 1910. 19674

NOCLEGI czyste: Szewska 7, m. 8. 19949

DWA umeblowane pokoje z używaniem kuchni, poszukuje inżynier. Sławkowska 19/3. 20157

POSZUKUJĘ pokoju niekrępującego, czynsz zapłacę zgóry na kilka miesięcy. Karol Kulczyk, Kraków, Stara Olsza, ul. Wolności 54, telefon 133-03. 20500

„FIDUCIA“ Centrala Mieszkaniowa, Florjańska 3, przyjmuje bezpłatnie zgłoszenia mieszkań! 20498

DOM dwurodzinny dwa razy po dwa pokoje z kuchniami lub więcej, elektryka, blisko tramwaju poszukuję. Zgłoszenia: Goniec Kr., Kraków „Nr. 20496“. 20496

NOCLEGI: Starowiślna 12/16, II p., oficyna. — Zgłoszenia do 22. 20571

UMEBLOWANYCH 2 pokoi z używalnością kuchni, poszukuje od zaraz właściciel firmy handlowej. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków. „Nr. 20421“ 20421

NOCLEGI — informacje: Sławkowska 4/4. 20590

PRZYJMĘ bezpłatnie na mieszkanie kawalera młodszego. Zgłoszenia osobiste godz. 2-8 Kraków, Wrocławska 87, m. 3. 20519

POSZUKUJĘ spokojnego niekrępującego pokoju na 2—3 godziny dziennie dla wypoczynku w godzinach popołudniowych za umiarkowanem wynagrodzeniem. Pianino pożądane lecz nie konieczne. Zgłoszenia do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 20527“. 20527

POKÓJ czysty, elegancko umeblowany wolny. Kraków, ul. Florjańska 32/21a 20509

POSZUKUJĘ lokalu na restaurację albo sklep cukierniczy. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków — „Nr. 20490“. 20490

NOCLEGI przyjezdnym Kraków, Wielopole 24/4. 20484

STARSZY pan z zapewnioną egzystencją — poszukuje w okolicy ulicy Długiej dobrze urządzonego pokoju z łazienką. — Wiadomość: ulica Friedleina 31, mieszkanie 9 — dla inżyniera. 20469

SOLIDNA Pani poszukuje niekrępującego pokoju: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20472“. 20472

NOCLEGI: Krowoderska 55, m. 1. 20477

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią, najchętniej w okolicy Starowiślnej, możliwie z komfortem. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 20583“ 20583

Nauka i wychowanie

MARCZEWSKIEGO akademicki kurs niemiecko - polskiej stenografji (języka), maszynopisma: Rynek 9. 20408

KTO udzieli konwersacji niemieckiej za polską. Goniec Kr., Kraków, „Nr. 20495“ 20495

Różne

MALOWANIE pokoi, sklepów, fasad, lakierowanie okien, — mebli, wszelkie remonty, wykonuje Mikulski, Basztowa 10/2 — tel. 159-35. 1200k

PRZEWOZY towarów autami ciężarowemi, końmi: Zamenhofa 5, mieszkanie 5. 20461

FUTRO męskie okazyjnie tanio oddam: — Barska 37a, mieszkanie 2. 20462

ARYJCZYK, mechaniczne urządzenia do palenia kawy wydzierżawię, przystąpię do spółki. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 20541“. 20541

Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie przyjmujemy żadnej odpowiedzialności.